

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL III

„Gazeta”iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se enumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piațamare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusa în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 3.

Brașov, Mercuri 4 (16) Ianuarie

1889.

1888-1889.

II.

Amă pute ave o idee despre neliniștea și îngrijirile ce au domnit anul trecut în toate statele europene, decât amă sci de câte ori s'a pronunțat în parlamente și s'a scris în nenumeratele foi politice din toate părțile cuvântul „pace”. N'auziam și nu cetam mai ales în lunile dintăiu ale anului 1888 decât de „pace”, care aci era „amenințată”, aci erăși „asigurată”, aci era mai puțină, aci mai multă „speranță” în „susti-nera” ei.

Cine a amenințat și amenințat pacea?

Decă vom întreba pe cei din Berlin, ne vor răspunde, că Francesii cu politica lor de răsbunare o amenință. De vom face întrebare la oficiul de externe din Viena ni se va răspunde, că Rusia cu pregătirile ei militare la granița o amenință; ér de vom voi se cunoscem părerea celor din Petersburg ne vor spune, că continuelle înarmări ale Germaniei și ale Austro-Ungariei și amestecul lor în peninsula balcanică periclitază pacea Europei.

Cine dér este adevăratul dușman al păcii, decât nici una dintre puteri nu vrea să trecă ca dușmanul ei?

Pôte că ne vom apropia mai mult de adevăr, decât după experiențele făcute și în anul trecut vom dice, că adevăratul dușman al păcii sunt nesfârșitele pregătiri de războiu ale tuturor, cari țin lumea europeană într'o continuă încordare, mărind necontentiu sarcinile poporelor și dând nascere convingerei, că ne aflăm cu toții în ajunul izbucnirii unui gróznic războiu european și că totă arta diplomaților de pretutinden nu consistă decât în aceea, ca să amână de ađi pe mâne decisiunea.

Situațiunea generală a fost predominantă și în anul 1888 de politica Germaniei și a cancelarului ei. Strigătele de alarmă veneau toate dela Berlin, dela oficiului lui Bismark, cari semnalau mereu pericole amenințătoare pentru pace din răsărit și dela medănopte.

Cea mai mare senzațiune a făcut'o la începutul anului publicarea tractatului de alianță germano-austriacă și în legătură cu acesta discursul, ce l'a ținut principele Bismark la 6 Februarie în parlamentul german.

În acest discurs cancelarul german a desfășurat drapelul triplei alianțe, El a ăis cu alte cuvinte: Ne-am dat totă silința să susținem bunele relațiuni de mai nainte cu Rusia, dér decât acesta n'ar voi se mai mērgă cu noi, nu o vom trage de mânecă, suntem destul de tari prin alianțele noastre de a ne apēra la casă de nevoia și în contra Rusiei și în contra Franciei.

Cu deosebire Francia este care pricinuesce Germaniei mari îngrijiri și temeri și cancelarul german nu s'a sfiit a acușa pe Francesi, că uneltesc în contra păcii voind să câștigate opiniunea publică din Rusia pe partea lor cu ajutorul panslaviștilor, cari sunt dușmanii declarați ai Germaniei.

Mórtea împăratului Vilhelm I întâmplată la 9 Martie și suirea pe tron a fiului său Frideric III părea că au avuta un efect binefăcător asupra raporturilor dintre Germania și Francia, căci Francesii prețuiau foarte mult înșuririle nobile și virtuțile de regentă ale împăratului Frideric III.

Dér nu i-a fost dat acestui liberal împărat de a domni decât trei luni și erăși se adunară nuori furtunoși la granița germano-francesă. Mēsurile rigurose luate de guvernul german în privința

pasporțelor, au fost succedate de altele și Francesii au răspuns prin contra-mēsură de-un caracter totu așa de dușmănos.

Suirea pe tron a actualului împărat german Wilhem II deșteptă nouă temeri cu deosebire în Francia, că dēnsul va fi mai mult înclinat spre războiu.

Visita ce a făcut o însă împăratul Wilhem II imediat curții din Petersburg și primirea strălucită ce i-s'a făcut acolo a dat situațiunei un timbru mai pacific.

Wilhelm II a vizitat mai târđiu și curțile aliate dela Viena și Roma, accentuând cu acest prilegiu în deosebi legătura de arme dintre Germania, Austro-Ungaria și Italia. Mai târđiu împăratul german a primit contra-visita țarului Rusiei la Berlin, care vizită a fost talmăcită earăși în favoarea păcii.

Decă tēnerul împărat german a continuat politica din afară în spiritul pacific al tatălui său, nu se pôte susține totu aceea în privința politice interioare. Wilhem II din capul locului a declarat că aderă la principiile profesate de bunicul său Wilhem I, cari nu se unesc cu vederile liberale și generose ce le desfășurase tatăl său Frideric III în proclamațiunea sa către popor și în rescriptul său către principele Bismark.

Mână în mână cu cancelarul său împăratul german de ađi tinde a face Germania totu mai tare și mai temută. Frideric III însă nu se mulțumea numai cu-o Germană tare, ci mai voia ca ea să fiă liberă și fericită.

Revocarea trimisului Serbiei din Viena.

Foia oficială din Belgrad a publicat ukazul regesc prin care trimisul de până acum al Serbiei la curtea

din Viena, d-lu Milan Boghicevic, e pus în disponibilitate și în locu e numit consilierul de stat d-lu Milan Petronjevic ca trimis sērbesc în Viena.

Revocarea d-lui Boghicevic nu s'aștepta în cercurile diplomatice mai ales că dēnsul e rudă de aproape cu regele Milan, a luat parte activă la revisuirea constituțiunei și cu ocasiunea procesului de divorț între regele Milan și regina Natalia, dēnsul a dus din Viena la Belgrad pe principele moștenitor.

Causa pentru care dēnsul a fost revocat se dice a fi curentul anti-austriacă care ar domni acum la curtea din Belgrad și d-lu Boghicevic era aderent infocat al Austriei.

Dēnsul a primit o depeșă dela ministrul de externe Mijatovic, în care acesta în numele regelui îi mulțumesc pentru serviciile ce a făcut până acum și de sub care serviciu este suspendat. Totodată i se scrie, că regele îl lasă a alege între a veni la Belgrad ori a merge la Roma ca reprezentant al țării. El a răspuns numai decât că din cauze private este silit a refusa să fie trimis la Roma și că se va întorce la Belgrad.

D-lu Kalnoky și-a exprimat via sa părere de rău, pentru că d. Boghicevic părăsesce Viena, unde se bucura de multe simpatii, căci lucrase mult pentru a întărin relațiuni amicale între Austria și Serbia.

Se dice că însemnate schimbări se vor face și între personalul legațiunei sērbe din capitala Austriei.

Crisele politice coloniale germane.

Imperiul german este încurcat nu numai în Africa ostică, la Zanzibar, ci și în insulele Samoa și în țera poporului Damara de pe teritorul african sudvestic de sub protecțiunea germană. Revolta din Samoa a costat până acum pe Germani un număr mărisor de morți și răniți. Scirile sosite în Berlin aruncă vina pe Americanii, cari trăsesc în Samoa, că ei ar fi revoltat pe indigeni. „Börsen Zeitung” crede, că fiind Germania și Anglia deplin de acord

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

O scurtă privire la anul nou 1889.

De abia este un timp în decursul anului, în care se se poftescă atăta bine și se se iee atăta împrumut ca la anul nou.

Servitorul său lacheul, bucătăreșă sau fata de casă, în deobște toți cei ce intră dintăiu în casa, în care amă fost atăt de fericit să ajungem anul nou, se întrec în a ne pofti atăt în prosă, cât și în versuri totu ce este mai bun pe sub sōre. Numai o clasă de ómeni nu primesc felicitări de anul nou și aceștia sunt aname seracii, cari firesc, n'au cu ce plăti felicitările. Așadéră ne aflăm și în casul acesta înainte semnelui caracteristic al timpului nostru: „tote pentru bani.”

Declar sērbătoresc din capul locului, că departe este de mine cugetul de a i taxa pe felicitanți de anul nou cu felu de felu de epitete dejositoare. Căci acei felicitanți facu numai ceea-ce din datină și din necesitate

trebuesc să facă. Că cuvintele lor sună altcum decum sunt simțimintele inimii lor, acesta este numai imitațiune sau decât voim să i dicem mai bine, o cultură mai înaltă. Totă lumea este în ăia de astăđi prelină de cultură. Decă în timpurile mai de de mult se întâmpla ca să i dică cuiva la despărțire cuvinte ce într'adevăr le-ar fi meritat, în ăia de astăđi te despărți cu cuvintele „servi plecat”, sau că poftesci „ăia bună”. Chiar și aceste cuvinte n'au să însemneze ceea ce ar trebui să însemneze. Și așa noi concedem cu inima liniștită ca să fim felicitati, deși prin acele felicitări felicitanții au mai mult în vedere favorurile sau bacșurile ce le potu căpeta.

Se află foarte mulți ómeni, cari în restimp de o jumătate de an șocotesc înainte venitele lor extraordinare dela anul nou. Mulți au căpētat împrumut mantalele de iernă dela croitori numai în contul evlavoșei datine a posesorilor de bani. Nu numai datinile cele vechi, ci și cele nouș au un înțeles tare profund.

Pagubă numai, că nu se pôte grătula statului, sau mai bine ăis, ministrului de finanțe, ca aeala în forma de bacșu să ierte contribuabililor măcar o parte din contribuțiune. Dér cu privire la acesta au valere cuvintele poetului Dante, ce le-a vedut scrise pe pōrta iadului: „lasciate ogni speranza!”

Cu puține ăile mai nainte s'a primit de către dieta țării noul proiect de lege cu privire la apērarea țării. După anul nou o să vină la desbatere bugetul, ce se mai tēlcesce și cu cuvintele „foia de bucate”, care se află ilustrată în cărțile de dar. Atunci o să aflăm că înmulțirea numărului soldaților o să ne coste și mai mare sumă de bani. Împrejurarea, că sfātuirea asupra bugetului s'a lăsat până după anul nou are să se mulțumescă numai „părintescei considerațiuni” față de contribuabili. O să se sfātuiesc deci înalții seniori (magnați), că asupra căror obiecte să mai pună dare.

În anul trecut s'a aruncat contribuțiune mai mare asupra tutunului, și

gărilor, vinarsului și zacharului. Ar fi de dorit ca ministrului de finanțe să nu i mai plesnescă prin cap alte proiecte de dări nouș, dér garanții pentru acesta nu este, mai vērtoș în aceste timpuri, în cari ne putem aștepta în totă bună diminița la un atac din partea Rușilor!

Europa noastră este partea cea mai vechiă și mai cultivată a lumii. Așa mi spuseră odiniōră în școlă învățătorii. Atunci eu mă simțeam flosu de această împrejurare! Astăđi sunt deja de totu totu lecuit de acea inchipuire grozavă de odiniōră. Prin șirele următoare aș voi bucuros să i arăt cetitorului pretinos prin un exemplu cum ni-se înfățișeză în ăia de astăđi Europa, continentul cel mai cultivat!

Într'un ținut órecare era un proprietar agronom, studiat și cultivat. El pricepea mult din astronomia, din chemia și alte sciințe și se acomoda strict în lucrările sale după sciințele ce le posedea. El însemna cu acurateță toate venitele și cheltuielile precum și împrumuturile ce le făcea. Dér astăđi el nu

în privința viitoare dezvoltări a lucrurilor în Samoa, în cel mai scurt timp se va proclama protecțiunea germană peste insulele Samoa. Corespondența diplomatică privitoare la insulele Samoa s'a înaintat deja congresului Statelor Unite. Foia comercială din Newyork dăce relativă la această corespondență, că grupa insulelor Samoa n'are valoare pentru Uniunea americană, ca din pricina lor să provoacă diferențe cu alte puteri.

Despre criza din țară poporului Damara comunică o telegramă din Londra, că după un raport amărâtor sosit din Capstadt, tractările ce s'au ținut în Okanhandja între comisariul imperiului german Dr. Göring și între căpetenia poporului Damara, Kamaherero, s'au terminat cu aceea, că Dr. Göring, vedându tractatele încheiate de poporul Damara cu Englesul Lewis, a recunoscut, că în fața acelor acte nu mai are nici un drept în țară. Raportul mai spune, că Germanii părăsesc țara poporului Damara cu cea mai mare grabă și că misionarii s'ar afla în mare pericol. După o publicare făcută în „Börsen-Zeitung“, Lewis ar fi înfățișat un document, din care reiese, că pretențiunile sale sunt mai vechi, decât tractatul de protecțiune germană. Se poate aminti, că dela parlamentul german se va cere un adaus de 102,000 mărci în buget pentru acest teritoriu african sudvestic.

SCRILE DILEI.

Balul văduvelor. Sâmbătă, în seara de anul nou, s'a dat în sala otelului „Nr. 1“ din loc balul Reuniunii pentru ajutorarea văduvelor române din Brașov-Scece. Petrecerea a fost bine cercetată, costumul național foarte bine reprezentat. La mezul nopții s'au jucat frumos și foarte bine „Călușarul“ și „Bătuta“ de 12 tineri sodali din loc. Pecând se sfârșia „Bătuta“, sala începuse să întunece, orologiul batea 12, anunțându încheierea vechiului an, și curând după acesta sala se lumină din nou și apărură un copilaș îmbrăcat ca ânger, care ridicat pe brațele unui tineri anunță sosirea noului an, felicitându publicul prin câteva versuri ocazionale. După acesta d-lă profesor Ar. Vlaicu prin o vorbire ocațională arată însemnătatea acestei petreceri, menite a întinde mână de ajutor văduvelor române sărace. Petrecerea ar fi fost și mai animată, dacă după călușarul n'ar fi urmat acel lung și obositor cotillon, ca un contrast prea mare, și dacă se ținea semnă de publicul din Scheiu, în ce privește danțul. Altmintrelea cu satisfacțiune amintim, că d-na casieră Vic-

toriu C. Juga, d-na Otilia n. Orghidană dela cassă și d-sorele Maria Dobreanu și Victoria Iosif, controlore, erau vesele de succesul material al acestei petreceri.

Convențiunea comercială. D-lă Titu Maiorescu, ministrul cultelor și instrucțiunii din România, va pleca la 15 Ianuarie la Viena, scrie „Românul“, în vederea încheierii convențiunei comerciale cu Austro-Ungaria.

Faptă laudabilă. Comitetul parochial din comuna Comlăuș a cumpărat la licitațiune publică în zilele trecute casa și pământul unei văduve și a 4 orfanii cu intențiunea ca să vină în ajutorul numitorilor orfanii, lăsându-le și mai departe în folosință pământul părintesc sub condițiunea, ca după prețului de cumpărare să solvească bisericii interese, și să amortizeze capitalul în rate, până ce vor plăti întreaga sumă, când apoi li-se va reda dreptul de proprietate. Comitetul parochial a făcut o faptă vrednică de laudă.

Artiste române. „Românul“ i se scrie din Paris: „După studiile și ardorea ce pune în studierea artei sale, tinăra noastră artistă d-sora Ana Ciupașca va deveni o bună tragediană“. De altă parte d-na Hartulară (Darclée) joacă la marea operă din Paris totu cu mai mare succes. În lipsa vestitei cântăreței Patti, rolurile principale le joacă d-na Hartulară.

Sarcophage antice. D-lă Nicolau Cenciș capitanul ces. reg. în regimentul de infanterie 31; din care un batalion se află în Bosnia-Herțegovina, a adresat din Focia academiilor c. r. de științe din Viena un raport despre aflarea unor sarcophage antice pe acolo.

Reorganizarea Dobrogei. Miniștrii români sunt ocupați de ideea reorganizării provinciei Dobrogea. Unii sunt de părere a se numi un administrator, alții însă susțin ca ea să fie încorporată la România bucurându-se de toate drepturile și privilegiile. În ori ce cast, dăce „Românul“, se va numi o comisiune specială, care să studieze această chestiune din toate punctele de vedere și să înainteze raportul ei consiliului de miniștri.

Ministerul de război al României are intențiunea să introducă mai multe modificări în fabricarea cartuşelor. În acest scop a cerut dela toate statele din Europa mai multe probe și modele.

Comitetul român pentru expoziția din Paris amintesc domnilor espun-

tori, că produsele d-lor trebuie să fie trimise la Bucuresci cel mai târziu la 15 Februarie st. n. pentru că după aceea vor fi trimise la Paris. În consecință d-nii espunători din județele unde sunt instituite comitetele locale, vor depune produsele d-lor comitetului contra unei recipise înainte acelei date; acei din județele unde nu sunt comitete, vor trimite produsele direct comitetului central la 11 bis str. Mercur, care le va elibera recipisa. Comitetul central roga totodată cu stăruință pe d-nii espunători, cari n'au trimis încă formulele, să le înapoieze cât mai curând, completate cu toate indicațiunile cerute.

Expoziția de pictură în Bucuresci. Expozițiunea de pictură, ce s'a întocmit în marelui palat al Ateneului din Bucuresci s'a deschis de câteva zile și e vizitată de foarte multă lume. S'au încasat pe fiecare zi mai mult de 300 de intrări. Unele tabeluri au fost deja cumpărate de amatori.

Conferințele Ateneului din Bucuresci vor începe în a doua jumătate a lunii Ianuarie.

Stanca lui Napoleon. Diarele din Stuttgart scriu, că guvernatorul din Ulm a decis să arunce în aer prin dinamită enorma stancă istorică, în vârful căreia Napoleon I. a asistat în 1805 la defilarea trupelor austriace după capitularea fortăreței.

Amintiri din anul 1888.

Solidaritate. O adevărată bucurie simțim, decât în aceste timpuri critice când se cere mai mult ca ori și când se fimu solidar, putem înregistra sub rubrica acesta și câteva cazuri de solidaritate națională împreună cu binecuvântatele ei fructe.

La locul primă amintim solidaritatea confrăților noștri din părțile Caransebeșului, care în anul trecut s'a veditu poate mai strălucit ca totdeauna. Ei se grupază în jurul vrednicului lor conducător, generalu Doda, îl ascultă, îl însoțesc cu credință și fără șovăire acasă, ca și înainte tribunalului, unde își manifestă în fața contrarilor solidaritatea lor cu densul.

La 25 Februarie Români beiușeni, prin solidaritatea manifestată cu ocaziunea alegerii reprezentanței lor comunale, învingu asupra partidei unguresci.

La 17 Iulie, cu ocaziunea alegerii a 46 membri în consiliul comună, Români brașoveni, în solidaritate cu Sașii, bat partida ungurescă.

Români din Mehala prin solidaritate se smulg de sub jugul sârbesc.

Români din Satu-Chinez prin solidaritate își eluptă autonomia bisericescă.

Mișcarea culturală, literară și economică. În Hodoniu din protopresbiteratul Timișorei, apoi în Șomoschăș din protopresbiteratul Jenopelei s'au înființat coruri nou de plugari.

În comitatul Hunedorei s'a constituit la 11 Febr. n. definitiv Reuniunea femeilor române de acolo.

În Oravița d-na Livia Vuia a luat inițiativa pentru înființarea unei reuniuni a femeilor române din Oravița și juru cu scopul de a ridica o școlă română de fete.

La 21 Febr. n. s'a constituit Reuniunea femeilor române din Arad și juru cu scopul de a crea un fond din care se va înființa în Arad un institut român confes. gr. or. cu o școlă poporală elementară și cu internat pentru educațiunea fetelor române.

În 10 Martie st. n. s'a constituit societatea acționarilor înființatori ai institutului tipografic din Orăști.

În 3 Martie și-a început activitatea noul institut de credit și economii „Bistrițana“ din Bistrița.

La 13 Martie n. și-a ținut prima ședință comitetul Reuniunii române agricole din comitatul Sibiuului.

În conferința dela 11 Februarie n., ținută în Șomcuta-mare, Români din comitatul Sătmăru, Sălagiu și Solnoc-Dobeca au decretat înființarea pe acțiunii a unui convicțu gr. cat. român în Baia-mare.

În Remetea-Timișană s'a înființat un cor nou de plugari, care în 6 Martie a dat un concert.

În 21 Iunie s'a constituit Reuniunea învățătorilor români gr. cat. din ținutul Lugosului.

La 1 Septembrie s'a deschis școlă de fete din Șimleu Silvaniei ridicată de Reuniunea femeilor române din Sălagiu.

În Năsăud s'a ridicat noul edificiu al gimnasiului român.

În Blășiu s'a înființat o nouă școlă românescă de gimnastică.

În Cluș s'a luat inițiativa pentru înființarea unei reuniuni a femeilor române din Cluș și juru.

În decursul anului respirat am mai înregistrat și îmbucurătoarea știre, că preoții mai multor comune din părțile Aradului au hotărât împreună cu credincioșii lor a se constitui în reuniuni de moderațiune.

La locul acesta ar fi a se însemna olădirea unui frumos număr de școle populare românesce, cum ar fi școlă poporală din Cojocna etc., apoi inaugurarea mai multor biserici nou, d. e. biserica din Băla, Iclăndel etc.

Ce privește literatura, cu mulțumire trebuie să înregistrăm, că și în decursul acestui an am putut anunța aparițiunea mai multor scrieri valoroase, mai cu semnă pe terenul instrucțiunii populare: scrieri economice, d. e. despre stupărit, economia câmpului, industria de casă etc., apoi scrieri teologice, pedagogice, beletristice și altele. Ba deodată cu serbarea aniversării de 50 de ani a „Gazetei Transilvaniei“ a început să apară și o foie musicală, „Musa Română“, care este deja foarte lătită.

Un pas de mare însemnătate s'a făcut în literatura română și prin hotărârea de a se tipări cărțile bisericesce din biserica română gr. or. cu litere latine, care hotărâre s'a luat în congresul național bisericesc gr. or. convocat la 1 (13) Octomvre în Sibiu.

Iubileuri. Dacă e vorba ca și unu popor asuprit și lipsit de libertate să aibă zile de veselie, atunci anul 1888 cu zile de veselie s'a început pentru noi, căci la 1 Ianuarie și în presăra acele zile s'a sărbătorit în Brașov jubileul de 50 de ani al „Gazetei Transilvaniei“, care a fost salutată de Români din toate unghiurile.

O zi sărbătorască a fost pentru

mai este proprietar, agronom, pe când țeranul cel fără atata știință și astăzi se mai ocupă cu cultivarea pământului deși nu și-a însemnată nici când venitele și cheltuelile, cu atât mai puțin datoriile, despre cari numai din auzite știe că ce sunt acelea.

Europa se administrează astăzi riguros după toate științele moderne, der din contră face datorii în mod înspăimântător. Nici un bărbat de statu din Europa nu se întreabă că „cât am“, ci cât imi trebuie. Ceea-ce apoi n'are, împrumută — firesce dela Jidovi. De-aceea Europa într'adevăr nu este mai multă a Europeanilor, ci a Jidovilor, cari au venit și vinu totu mereu din Asia.

An nou fericit deci concetățeni europeni, nu vă plângeți și nu desperați pentru-că vă apasă până la pământ greutate dărilor! Căci înzadar nu vă împrumută sume nou Jidanii, voi trebuie totuși să plătiți cametele cametelor!

În tinăra parte alumi, în America, nu se află nici o cultură veche. Liberele state din America de Nord sunt numai de o sută de ani unite într'un singur

statu — și deja astăzi nu știu ce să facă cu banii. În decursul marelui războiu civil au fost silite să facă datorii, der chiar acele datorii, ce aveau să fie plătite numai în anul 1890, se plătesc astăzi. Ba ce e mai mult, bărbații de statu de acolo nu știu ce să facă cu prisosul venitelor. În anul 1888 a fost un prisos de 119,612,116 dolari (dolariul = 2 fl. 40 cr. v. a.).

Pe anul 1889 se aștepta deja la un prisos nou în sumă de 104,000,000 dolari. Președintele a provocat cu urgență pe toți impiegatii statului ca să micșoreze vama pe mărfuri (deoce America din acestea are cel mai mare venit), pentru-că nu mai este loc unde să se așeze banii încuși pentru visteria statului. La 1 Noemvre 1888 se aflau în visteria 223,209,020 dolari în monete de aur, 249,979,440 dolari în monete de argint, 24,088,769 dolari în monete mici de argint, 36,813,320 dolari în note unioniste și mai multe milioane în alte lucruri prețioase, în sumă de 657,296,830 dolari.

La cetirea acestor numeru, pe noi

Europeanii pare-că ne cuprinde o amățelă. Cultura noastră cea înaltă, înțelepciunea noastră pentru ce ne este bună? Noi plătim mai pentru fiecare obiect scumpei nostre patrie dare. Statul în totdeauna este la ușa noastră, mănâncă, bea și fumează, împreună cu noi.

Der dragul meu coeuropeni, decumva și-se va face greu la inimă (ceea-ce nu trebuie să și-se facă chiar la începutul anului nou) de frică că prea ușor s'ar pute întempla ca să fim încărcati pentru fiecare obiect cu dare, află, că parlamentul engles a dat la anul 1644, 26 Martie, ordinațiunea acesta: „Fiecare familie să mănăce în fiecare săptămână cu o mâncare mai puțin și prețului acelei mâncări să lă depună la cassa publică“.

Der nou, har Domnului, ne este ertat să mănăcăm de atâtea ori, de de câte-ori avem!

Până ună-altă însă: „An nou fericit“.

(Sch.)

V. Florianu.

ABONAMENTE

la „GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ șese luni	6 fl. —
„ unu an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

pe trei luni	10 franci
„ șese luni	20 „
„ unu an	40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

pe an	2 fl.
pe șese luni	1 fl.
pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

pe an	8 franci
pe șese luni	4 „
pe trei luni	2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domni, cari se voru abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

PUBLICAȚIUNE.

Duminică în 15 Ianuarie st. v. (27 st. n.) la 2 ore p. m. în cancelaria comunei Perșani se va licita baia de pétră a bisericeii de acolo, pe o durată de 10 ani după olaltă, condițiunile de licitațiune se pot vedea până în ziua destinată la oficiul parochial din Perșani. Prețul strigărei e cu 160 fl. v. a. pe an.

Perșani, în 23 Decemvre 1888.

Oficiul parochial.

Ioan P. Ințiu.

PUBLICAȚIUNE.

Luni în 2 Februarie st. v. (14 st. n.) la 2 ore p. m. în cancelaria comunei Perșani se va ținea licitațiunea minuendă pentru edificarea scôlei nouă din susu numita comună. Doritorii de a licita să se însinue la oficiul parochial din Perșani, spre a li-se trimitte blanchetele necesare spre umplere.

Perșani, în 23 Decemvre 1888.

Oficiul parochial.

Ioan P. Ințiu.

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul de persône Nr. 307: 7 ore 10 de minute sêra.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineța.

2. Dela Brașov la Bucureci:

Trenul mixt Nr. 318: 1 ora 55 minute după amêz.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persône Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amêz.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute sêra.

2. Dela Bucureci la Brașov:

Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amêz.

A. Plecarea postelor.

- a) Dela Brașov la Rêznov-Zernesc-Bran: 12 ore 30 m. după amêz.
- b) „ „ „ Zizin: 4 ore după amêz.
- c) „ „ „ în Sêcuime [S. Georgi]: 1 ora 30 minute nôptea.
- d) „ „ „ la Fâgăraș: 4 ore dimineța.
- e) „ „ „ la Săcele: 4 ore dimineța.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				B.-Pesta-Arad—Teiuș				Teiuș-Arad—B.-Pesta				Copsa-mică—Sibiu				
Tren de pers. sone	Tren de accel. rată	Tren omni-bus	Tren mixt	Tren de pers. sone	Tren de accel. rată	Tren mixt	Tren omni-bus	Tren omni-bus	Tren de pers. sone	Tren de pers. sone	Tren mixt	Tren de pers. sone	Tren de pers. sone	Tren mixt	Tren de pers. sone	Tren de pers. sone	Tren mixt	Copsa-mică	Sibiu	
Viena	11.10	8.—	3.10	6.18	Bucuresci	7.30		Viena	11.10	2.—	Teiuș	11.24	3.—	1.42	Copsa-mică	2.29	4.35	Șeica mare	3.02	5.05
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18	Predeal	1.14		Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32	Lômnesc	3.46	5.46	Oena	4.18	6.17
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38	Timiș	1.45		Szolnok	11.20	12.41	Vințulu de jos	12.30	4.10		Sibiu	4.42	6.40	Sibiu	4.42	6.40
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02	Brașov	2.32		Arad	4.10	5.45	Șibot	1.01	4.43		Sibiu-Copsa-mică					
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51	Feldiôra	4.10	7.10	Glogovaț	2.17	4.30	6.—	Orăștia	1.32	5.13	11.—					
Várad-Velence		7.11	9.18	2.11	Apața	4.56	7.31	Gyrok	2.37	4.43	6.13	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21					
Fugyi-Vásárheli			9.27	2.19	Agostonfalva	5.37	8.14	Pauliș	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35						
Mező-Telegd			9.44	2.32	Homorod	6.07	8.36	Radna-Lipova	3.43	5.19	6.51	Branicica	3.23	7.02						
Rév		7.41	10.21	2.55	Hașfalva	6.55	9.12	Conop	4.05	5.41	7.10	Ilia	3.55	7.28						
Bratca		8.10	11.38	3.38	Sighișôra	8.36	10.24	Bêrzava		6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40						
Bucia			12.16	4.01	Elisabetopole	9.13	10.46	Soborșin		6.28	7.55	Zam	4.44	8.11						
Ciucia		9.04	12.54	4.23	Mediaș	9.56	11.19	Zam		8.01	9.12	Bêrzava	4.44	8.11						
Huiedin		9.34	3.11	5.31	Copsa mică	10.37	11.47	Gurasad.		8.34	9.41	Cônop	5.30	8.46						
Stana			3.40	5.40	Micăsasa	10.59	12.02	Ilia		8.55	9.58	Radna-Lipova	6.27	9.33						
Aghiriș			4.15	6.12	Blașiu	11.16	12.09	Branicica		9.19	10.17	Pauliș	6.47	9.53						
Ghîrbêu			4.36	6.24	Crăciunel	11.37	12.25	Deva		10.35	11.07	Gyrok	7.43	10.42						
Nădășel			4.58	6.38	Teiuș	12.33	1.05	Simeria (Piski)		11.09	11.37	Glogovaț	7.59	10.58						
Clușiu		10.34	6.56	6.56	Uiora	1.51	1.47	Orăștia		11.39	12.—	Arad	8.28	11.35						
Apahida			7.15	7.15	Vințulu de sus	2.18	2.08	Șibot		12.12	12.29	Szolnok	8.42	11.39						
Ghîriș			7.41	7.41	Uiora	2.48	2.30	Vințulu de jos		12.12	12.29	Budapesta	9.17	12.31						
Cucerdea			9.18	9.18	Cucerdea	2.56	2.37	Alba-Iulia		12.12	12.46	Viena	2.32	5.12						
Uiora			10.—	10.—	Uiora	2.53	2.53	Teiuș		8.55	12.29		6.—	8.20						
Vințulu de sus			1.45	1.45	Ghîriș	3.14	3.26			9.54	1.16		3.—	6.05						
Aiud			2.07	2.07	Apahida	3.26	3.26													
Teiuș			2.26	2.26	Clușiu	3.26	3.26													
Crăciunel			3.11	3.11	Nădășel	3.26	3.26													
Blașiu			3.24	3.24	Ghîrbâu	3.26	3.26													
Micăsasa			3.54	3.54	Aghireș	3.26	3.26													
Copsa mică			4.09	4.09	Stana	3.26	3.26													
Mediaș			4.21	4.21	B. Huiedin	3.26	3.26													
Elisabetopole			5.11	5.11	Ciucia	3.26	3.26													
Sighișôra			5.45	5.45	Bucia	3.26	3.26													
Hașfalva			6.12	6.12	Bratca	3.26	3.26													
Homorod			7.32	7.32	Rév	3.26	3.26													
Agostonfalva			8.17	8.17	Mező-Telegd	3.26	3.26													
Apatia			8.37	8.37	Fugyi-Vásárheli	3.26	3.26													
Feldiôra			9.06	9.06	Várad-Velence	3.26	3.26													
Brașov			9.45	9.45	Oradea-mare	3.26	3.26													
Timiș			2.53	2.53	P. Ladány	3.26	3.26													
Predeal			3.28	3.28	Szolnok	3.26	3.26													
Bucuresci			9.35	9.35	Budapesta	3.26	3.26													
					Viena	3.26	3.26													

Notă: Numerii încadrați cu linii grôse însemnăză orele de nôpțe.